

รายงานส่วนบุคคล
หลักสูตร นักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๑๖

เรื่อง
การเพิ่มบทบาทนักวิเทศสัมพันธ์ของกรุงเทพมหานคร
เพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

โดย

นางสาวรุ่งนภา ยลประสาน
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
กองการต่างประเทศ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

การนำเสนอรายงานส่วนบุคคล

เรื่อง การเพิ่มบทบาทนักวิเทศสัมพันธ์ของกรุงเทพมหานคร เพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

วิสัยทัศน์องค์กร / หน่วยงาน

วิสัยทัศน์ของกรุงเทพมหานครในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๑๒ ปีระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙) ได้กำหนดไว้ว่า

“กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมุ่งสู่มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน ”

วิสัยทัศน์ของกองการต่างประเทศ

“กองการต่างประเทศเป็นองค์กรนำของกรุงเทพมหานครในการพัฒนาเมืองให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเจริญก้าวหน้าทัดเทียมเมืองชั้นนำต่างๆของโลก โดยอาศัยช่องทางความร่วมมือระหว่างเมืองและองค์กรระหว่างประเทศ ตลอดจนการนำโอกาสของกระแสโลกาภิวัตน์มาสู่การพัฒนากรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

เป้าประสงค์การพัฒนาขององค์กร / หน่วยงาน

๑. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. เพื่อแลกเปลี่ยนความร่วมมือกับต่างประเทศในมิติการพัฒนาเมืองด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน
๓. เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของกรุงเทพมหานครให้เป็นที่รับรู้ในเวทีระหว่างประเทศและเวทีโลก
๔. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรของกรุงเทพมหานครและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในระดับผู้บริหาร
๕. เพื่อร่วมมือกับสถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศและชุมชนชาวต่างประเทศในด้านต่าง ๆ
๖. เพื่อให้ข้อมูลความรู้ด้านต่างประเทศของกรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ที่จะนำเสนอ

“งานวิเทศสัมพันธ์และนักวิเทศสัมพันธ์มีบทบาทมากขึ้นในทุกสำนักและสำนักงานเขต”

หน่วยงานทุกหน่วยงานของกรุงเทพมหานครจะมีนักวิเทศสัมพันธ์หรือบุคลากรที่สามารถดูแลงานด้านวิเทศสัมพันธ์ประจำหน่วยงานเพื่อทำงานร่วมกับกองการต่างประเทศซึ่งเป็นเสาหลักของกรุงเทพมหานครในการนำพาให้ “กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมุ่งสู่มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

การที่ประเทศไทยจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียน กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงย่อมจะต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทั้งทางลบและทางบวก ทั้งในด้านกายภาพ ด้านองค์กร กฎระเบียบ และด้านความเป็นอยู่ของประชาชน อย่างแน่นอน กองการต่างประเทศ ในฐานะที่จะเป็นหน่วยงานหลักของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครให้ก้าวเดินไปสู่เวทีประชาคมอาเซียนได้อย่างราบรื่น นักวิเทศสัมพันธ์จึงต้องศึกษาเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ทั้งในเรื่องของประชาคมอาเซียนโดยรวม และในเรื่องราวของประเทศสมาชิกต่าง ๆ ที่มาร่วมตัวเข้าเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดกฎ กติกา มารยาท มาตรการ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ของประชาคมอาเซียน ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครได้อย่างถูกต้อง

เท่าที่ผ่านมา หน่วยงานของกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ยังไม่มี ความตระหนักถึงบทบาทในด้านการต่างประเทศของกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ความเชื่อมโยงและการประสานงานระหว่างกองการต่างประเทศกับหน่วยงานต่างๆของกรุงเทพมหานครก็ยังไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น เป็นสาเหตุให้การขับเคลื่อนด้านการต่างประเทศไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ย่อมจะเป็นเรื่องที่น่ายินดี หากผู้บริหารของกรุงเทพมหานครจะพิจารณาให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานในระดับสำนักและสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครจะมีบุคลากรตำแหน่งนักวิเทศสัมพันธ์หรือบุคลากรที่รับผิดชอบงานวิเทศสัมพันธ์อยู่ประจำในแต่ละหน่วยงานเพื่อที่จะคอยเชื่อมโยงรายละเอียดต่าง ๆ ของนโยบายจากผู้บริหารและรายละเอียดของการเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนไปปฏิบัติในหน่วยงานของตนเองได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งกรุงเทพมหานคร เพราะเมื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว การเปลี่ยนแปลงมากมายและปัญหาต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว หน่วยงานต่าง ๆ ก็จะต้องปรับตัว และเตรียมรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นอย่างมีความคล่องตัว กองการต่างประเทศก็ต้องช่วยสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ กับชนชาติอาเซียนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หากหน่วยงานต่าง ๆ มีนักวิเทศสัมพันธ์ของหน่วยงานที่คอยดูแลงานวิเทศสัมพันธ์ของหน่วยงานของตน ร่วมกับคอยประสานงานกับนักวิเทศสัมพันธ์ของกองการต่างประเทศ ก็จะทำให้ภารกิจด้านการต่างประเทศของกรุงเทพมหานครดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน และเดินไปสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างแข็งแรง มั่นคงมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปก็คือ

๑. กองการต่างประเทศต้องศึกษาทำความเข้าใจถึงภารกิจและบทบาทของกรุงเทพมหานคร ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และถ่ายทอดให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ได้เห็นความสำคัญและเข้าใจบทบาทนั้น ๆ เพื่อพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
๒. หน่วยงานต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครต้องเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ และพร้อมที่จะร่วมมือกับกองการต่างประเทศในการดำเนินการต่าง ๆ ตามนโยบายของผู้บริหาร และดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่าง ๆ

๓. ผู้บริหารของกรุงเทพมหานครเห็นความสำคัญของงานวิเทศสัมพันธ์มากขึ้น เมื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และเห็นชอบให้หน่วยงานในระดับสำนักและสำนักงานเขตมีนักวิเทศสัมพันธ์ของหน่วยงานเอง เพื่อดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ของหน่วยงานเองส่วนหนึ่ง และประสานงานกับกองการต่างประเทศอีกส่วนหนึ่ง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง / การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

สำหรับในระยะแรกแล้ว บุคลากรของแต่ละหน่วยงานที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ย่อมเป็นทรัพยากรที่จำเป็นประการสำคัญในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้อย่างไรก็ดี จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรของแต่ละหน่วยงานนั้นจะต้องดำเนินการไปในแนวทางเดียวกันทั้งกรุงเทพมหานคร ต้องมีมาตรการเดียวกัน หรือมาตรการที่ใกล้เคียงกับมาตรการในระดับประเทศ และอาจจะต้องถึงกับระดับประชาคมอาเซียนด้วยกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนางานด้านวิเทศสัมพันธ์ออกไปยังสำนักและสำนักงานเขตต่าง ๆ เพื่อให้การบริการต่าง ๆ ของมหานครกรุงเทพฯฯ ตอบรับสังคมประชาคมอาเซียนได้อย่างราบรื่น โดยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา ดังนี้

๑. สำนักต่าง ๆ และสำนักงานเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร พิจารณาการเปลี่ยนแปลงของสังคมกรุงเทพมหานครเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่จะส่งผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ของสำนักและสำนักงานเขตต่าง ๆ และระบุบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปรับเปลี่ยน รวมทั้งพิจารณาเรื่องงานด้านวิเทศสัมพันธ์ของสำนัก/สำนักงานเขตของตน เพื่อสรรหาบุคลากรที่จะดูแลรับผิดชอบ
๒. สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร จัดการอบรมบุคลากรในเรื่องของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และเรื่องการส่งเสริมศักยภาพของนักวิเทศสัมพันธ์
๓. กองการต่างประเทศ โดยการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับนโยบาย อาทิ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงวัฒนธรรม ฯ เป็นต้น

ภารกิจที่ดำเนินการ (อธิบายวิธีการ ที่นำสู่การพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม)

๑. กองการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพร่วมกับสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานครจัดการประชุมสัมมนาผู้บริหารและผู้แทนระดับชำนาญการขึ้นไปจากหน่วยงานในระดับสำนักและเขตเพื่อ
 - ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน
 - ร่วมกันศึกษาผลกระทบและระดมสมองในการค้นหาผลกระทบที่จะเกิดกับกรุงเทพมหานครในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
 - ระบุบทบาทและภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่จะต้องดำเนินการ โดยระบุว่าเป็นงานเร่งด่วนหรืองานสามารถรอได้ ระบุภาระหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้เองในระดับสำนักหรือเขต และภาระหน้าที่ที่จะต้องประสานงานกับกองการต่างประเทศ
๒. กองการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสัมมนาผู้บริหาร ผู้แทนจากหน่วยงานในระดับสำนักและเขต เพื่อหารือและพิจารณาถึงบทบาทของงานด้านวิเทศสัมพันธ์ที่จะเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติภารกิจของสำนักและเขตต่าง ๆ พร้อมทั้งร่วมพิจารณาเรื่องการจัดเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ด้านวิเทศสัมพันธ์ของแต่ละหน่วยงาน

๓. กองการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพการคิดค้นรูปแบบ และแนวทางการประสานงานระหว่างกองการต่างประเทศกับบุคลากรที่ดูแลงานวิเทศสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ และพิจารณาการแบ่งภาระหน้าที่ระหว่างกองการต่างประเทศและหน่วยงานต่าง ๆ

ระยะเวลาดำเนินการ: สิงหาคม ๒๕๕๖ – กรกฎาคม ๒๕๕๗

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ผู้แทนหน่วยงานที่มาประชุมสัมมนาทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๗๐
 ๒. ผู้เข้าร่วมสัมมนาสามารถระบุปัญหา / ผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้
 ๓. ผู้เข้าร่วมสัมมนาสามารถระบุบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานตนเองที่ต้องปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมได้
 ๔. หน่วยงานในระดับสำนักและสำนักงานเขตจัดสรรบุคลากรเพื่อดูแลงานด้านวิเทศสัมพันธ์และพร้อมประสานงานกับกองการต่างประเทศ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร จำนวนอย่างน้อย ๑ คน
-